

Charakteristika hospitalizačních případů akutní lůžkové péče dle typu zařízení

VERZE 1.3

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Kateřina Menšíková ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Petr Klika ¹ , Ondřej Šanca ¹ , Klára Benešová ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Jan Mužík ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹
Recenzenti:	¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Datum vytvoření dokumentu:	10. 2. 2023
Datum schválení poradou vedení UZIS:	10. 2. 2023
Citace:	Menšíková K., Jarkovský J., Klika P., Šanca O., Benešová K., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L. Charakteristika hospitalizačních případů akutní lůžkové péče dle typu zařízení. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2023. Dostupné z: https://www.nzip.cz/clanek/1752-charakteristika-hospitalizacni-pripady-akutni-luzkova-pecce-typ-zarizeni-nrhzs . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	https://www.nzip.cz/datova-sada/161

1 Popis datové sady

1.1 Primární cíl

Cílem datové sady je poskytnout možnost hodnocení počtu hospitalizačních případů akutní péče (sestavených dle metodiky CZ-DRG) a objemu ošetrovacích dnů na standardních lůžcích a lůžcích intenzivní péče od roku 2010 až do posledního uzavřeného roku.

Uživatel může údaje stratifikovat dle jednotlivých charakteristik pacientů (věk, pohlaví, bydliště), charakteristik zdravotnického zařízení (typ zdravotnického zařízení), charakteristik hospitalizačního případu (hlavní hospitalizační diagnóza, operace a úmrtí během hospitalizačního případu) nebo jejich kombinací.

Jde o agregovanou datovou sadu na úrovni kombinací charakteristik hospitalizačních případů a pacientů. Smyslem agregace je zmenšit objem dat při zachování informace o objemu vykazované péče.

1.2 Základní informace

Pro umožnění analýzy dat hospitalizačních případů akutní péče vznikla datová sada přinášející informace o hospitalizačních případech akutní péče ve formě agregovaných dat hospitalizačních případů.

Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a bude dostupná v jejich národním katalogu.

Obsah datové sady zahrnuje přehled základních sociodemografických údajů, kraj bydliště pacienta, typ zdravotnického zařízení a diagnózu hospitalizačního případu. Dále datová sada zahrnuje informaci o operaci či eventuálním úmrtí během hospitalizace, počtu hospitalizačních případů a počtu ošetrovacích dní různých typů.

Z technického hlediska jde o kombinaci údajů z datové tabulky hospitalizačních případů a datové věty AB (hlavičky dokladů o poskytnutých ZS) dle Datového rozhraní NRHZS, blíže viz dokumentace Národního registru hrazených zdravotních služeb na <https://www.uzis.cz/index.php?pg=registry-sber-dat--narodni-registr-hrazenych-zdravotnich-sluzeb>.

1.3 Interpretace a informační hodnota

Datová sada vychází z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) obsahujícího data o vykázaných zdravotních službách hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

Základním cílem datové sady je poskytnout charakteristiku hospitalizačních případů akutní péče (počet hospitalizačních případů, sumu ošetrovacích dní) dle dostupných kategorizací.

1.4 Informační limity

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění (samoplátci, připojištění...) nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně nejsou v datové sadě k dispozici.

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob je limitována úroveň detailu popisných charakteristik (geografická lokalizace do úrovně kraje, věk na 5leté věkové kategorie, diagnózy na 3 znaky MKN10).

Z důvodu ochrany osobních údajů nejsou v souboru specifikovány diagnózy u pohlavních a některých dalších infekčních chorob (A50-A64, B15-B19, B20-B24) a psychiatrických diagnóz (F10-F99).

1.5 Příklad použití

Typickým příkladem využití dat je sumarizace počtu hospitalizačních případů či objemu poskytované lékařské péče a její další rozbor za použití dostupných klasifikací, například.:

Příklad 1:

- Hodnotit počet hospitalizačních případů u pacientů s vykázanou diagnózou K80 (žlučové kameny).
- Vizualizovat vývoj počtu hospitalizačních případů v jednotlivých letech.
- Stratifikovat počty hospitalizačních případů s danou diagnózou dle pohlaví, popřípadě v rámci věkových skupin.
- Stratifikovat podíl hospitalizačních případů s K80 dle kraje bydliště a typu zdravotnického zařízení.

Příklad konkrétního výstupu: Uživatel provádí hodnocení četnosti hospitalizačních případů akutní péče s vykázanou diagnózou K80 (žlučové kameny), srovnává jeho četnost v různých věkových skupinách v rámci pohlaví a vizualizuje podíl hospitalizačních případů s danou diagnózou dle kraje bydliště a typu zdravotnického zařízení v konkrétním roce.

Příklad 2:

- Hodnotit ošetřovací dobu u pacientů s vykázanou diagnózou K80 (žlučové kameny).
- Vizualizovat průměrnou ošetřovací dobu na standardním lůžku u operovaných/neoperovaných pacientů s K80 v jednotlivých letech.
- Stratifikovat podíl operací pro K80 v daném roce dle typu zdravotnického zařízení.

Příklad konkrétního výstupu: Uživatel provádí hodnocení četnosti ošetřovacích dní na standardním lůžku u hospitalizačních případů s vykázanou diagnózou K80 (žlučové kameny), porovnává průměrnou ošetřovací dobu u hospitalizačních případů s operací a bez operace a stratifikuje podíl operací pro K80 dle typu zdravotnického zařízení.

1.6 Ochrana osobních údajů

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Pro odstranění rizika identifikace fyzických nebo právnických osob jsou data kompletně anonymizována a neobsahují žádné identifikátory umožňující propojení řádků mezi sebou, jednotlivé řádky souboru jsou tak zcela nezávislé.

Ze stejného důvodu jsou datové údaje prezentovány pouze v ročním detailu a geografické údaje (bydliště pacienta) pouze do úrovně kraje.

1.7 Klíčová slova

NRHZS, hospitalizace, hospitalizační případ, CZ-DRG, akutní péče, mezinárodní klasifikace nemocí, populace, demografická charakteristika

1.8 Klasifikace dle EuroVoc

Medical care, Diseases, Hospitalisation cases

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace
 - 1 x ročně za uzavřený kalendářní rok
- Formát datové sady: csv
- Počet záznamů: 4 984 000
- Počet popisných atributů: 11
- Velikost: 191 MB
- Odborný garant: Jiří Jarkovský

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datové sady je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

4 Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje agregovaná data počtů hospitalizačních případů akutní péče v rámci sociodemografických kategorií pacientů a charakteristik hospitalizačního případu. Použité transformace vybírají z data vykázaní zdravotní služby pouze rok a kategorizují věk pacientů do 5letých věkových kategorií; oboje s cílem ochrany osobních údajů. Z důvodu ochrany osobních údajů jsou ze souboru vyřazeny také záznamy o pohlavních a některých dalších infekčních chorobách (A50-A64, B15-B19, B20-B24) a psychiatrických diagnózách (F10-F99).

5 Atributy datové sady

1. Rok

- Název parametru: rok
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: rok, v němž došlo k propuštění pacienta z nemocnice
- Možné hodnoty: od roku 2010 do posledního uzavřeného roku

2. Pohlaví

- Název parametru: pohlavi
- Datový typ: string
- Popis parametru: pohlaví pacienta
- Možné hodnoty:
 - 1) 1 - muž
 - 2) 2 - žena

3. Věková kategorie

- Název parametru: vek_kat

- Datový typ: numeric
- Popis parametru: 5leté věkové kategorie pacienta v době poskytnutí zdravotní služby
- Možné hodnoty:
 - 1) 1 – 0-4 roky
 - 2) 2 – 5-9 let
 - 3) 3 – 10-14 let
 - 4) 4 – 15-19 let
 - 5) 5 – 20-24 let
 - 6) 6 – 25-29 let
 - 7) 7 – 30-34 let
 - 8) 8 – 35-39 let
 - 9) 9 – 40-44 let
 - 10) 10 – 45-49 let
 - 11) 11 – 50-54 let
 - 12) 12 – 55-59 let
 - 13) 13 – 60-64 let
 - 14) 14 – 65-69 let
 - 15) 15 – 70-74 let
 - 16) 16 – 75-79 let
 - 17) 17 – 80-84 let
 - 18) 18 – 85-89 let
 - 19) 19 – 90-94 let
 - 20) 20 – 95+ let

Kraj bydliště pacienta

- Název parametru: kraj_pacient
- Datový typ: string
- Popis parametru: kraj bydliště pacienta v době poskytnutí zdravotní služby
- Možné hodnoty:
 - 1) CZ010 - Hlavní město Praha
 - 2) CZ020 - Středočeský kraj
 - 3) CZ031 - Jihočeský kraj
 - 4) CZ032 - Plzeňský kraj
 - 5) CZ041 - Karlovarský kraj
 - 6) CZ042 - Ústecký kraj
 - 7) CZ051 - Liberecký kraj
 - 8) CZ052 - Královéhradecký kraj
 - 9) CZ053 - Pardubický kraj
 - 10) CZ063 - Kraj Vysočina
 - 11) CZ064 - Jihomoravský kraj
 - 12) CZ071 - Olomoucký kraj
 - 13) CZ072 - Zlínský kraj
 - 14) CZ080 - Moravskoslezský kraj
 - 15) CZ099 - nevedeno

Typ zdravotnického zařízení (ZZ)

- Název parametru: typ_icz
- Datový typ: numeric

- Popis parametru: typ zdravotnického zařízení primárně poskytujícího péči
 - Možné hodnoty:
 - 1) 1 – Fakultní nemocnice
 - 2) 2 – Nemocnice
 - 3) 3 – Ostatní ZZ
- 4. Kód diagnózy - 3 znaky**
- Název parametru: zdg
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: hlavní diagnóza pacienta dle MKN10 kódu v délce 3 znaků, se kterou byla zdravotní služba vykázána
 - Možné hodnoty: viz číselník diagnóz MKN10 o délce 3 znaky
- 5. Operace**
- Název parametru: operace
 - Datový typ: numeric
 - Popis parametru: operace za hospitalizace
 - Možné hodnoty:
 - 0) 0 – Ne
 - 1) 1 – Ano
- 6. Úmrtí**
- Název parametru: umrti
 - Datový typ: numeric
 - Popis parametru: úmrtí za hospitalizace
 - Možné hodnoty:
 - 0) 0 – Ne
 - 1) 1 – Ano
- 7. Počet hospitalizačních případů akutní péče**
- Název parametru: pocet_hosp
 - Datový typ: numeric
 - Popis parametru: počet hospitalizačních případů
- 8. Suma ošetřovacích dní na standardním lůžku**
- Název parametru: sum_OD_standard
 - Datový typ: numeric
 - Popis parametru: suma ošetřovacích dní na standardním lůžku
- 9. Suma ošetřovacích dní na JIP**
- Název parametru: sum_OD_JIP
 - Datový typ: numeric
 - Popis parametru: suma ošetřovacích dní na JIP